

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๕๓

วันที่ ๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง พรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง
ขอด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ หรือไม่

ความเห็น

คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ เมื่อพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้กล่าวหาและเอกสาร
ในสำนวนประกอบแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ถูกร้อง) ได้มีประกาศ
รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคเทียนแห่งธรรม (ผู้ร้อง) เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ และตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๒๖ กำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้ง
พรรคการเมืองใด พรรคการเมืองนั้นต้องดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน
ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียน
ประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่จากการตรวจสอบข้อมูลของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปรากฏว่า เมื่อครบหนึ่งปีนับตั้งแต่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้ง
พรรคผู้ร้องและภายหลังจากนั้นผู้ร้องมีสมาชิกจำนวน ๕,๑๓๙ คน แต่จากการตรวจความซ้ำซ้อน
ระหว่างพรรคการเมืองต่าง ๆ จากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองพบว่าไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด
จำนวน ๓,๓๗๙ คน เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นที่ดำเนินการอยู่จำนวน ๑,๗๑๙ คน เป็นสมาชิก
พรรคการเมืองที่ถูกยุบ เลิกพรรคและสิ้นสภาพจำนวน ๔๑ คน จึงเป็นสมาชิกพรรคผู้ร้องที่ถูกต้องเพียง
จำนวน ๓,๔๒๐ คน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒
แจ้งการตรวจสอบข้อมูลสมาชิกพรรคผู้ร้องดังกล่าวให้ผู้ร้องทราบแล้ว ผู้ร้องได้มีหนังสือขอข้อมูลรายชื่อ
สมาชิกพรรคที่ซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อที่จะนำไปตรวจสอบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
หรือไม่ หรือมีการแอบอ้างโดยผู้สมัครผู้นั้นไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจ แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

มีหนังสือแจ้งว่าผู้ร้องสามารถตรวจสอบความซ้ำซ้อนของสมาชิกพรรคได้ด้วยตนเองจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หลังจากนั้นผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบแต่อย่างใด แม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ร้องตรวจสอบข้อมูลรายชื่อสมาชิกที่ซ้ำซ้อนแล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ดำเนินการแจ้งผลการตรวจสอบแต่อย่างใด ผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ จึงได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้พรรคผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง เนื่องจากภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคผู้ร้อง ผู้ร้องมีสมาชิกพรรคการเมืองจำนวน ๓,๔๒๐ คน มีสาขาพรรคการเมือง จำนวน ๔ สาขา ได้แก่ สาขาภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องได้รับการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ แต่ปรากฏว่า เมื่อครบหนึ่งปีและภายหลังจากนั้นผู้ร้องไม่สามารถดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ ได้ แม้ผู้ถูกร้องจะได้แจ้งให้ผู้ร้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ผู้ร้องก็ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายได้ สำหรับข้อมูลสมาชิกที่มีความซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่นนั้น ผู้ร้องสามารถตรวจสอบได้จากทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นอกจากนี้ในการรับสมัครสมาชิกพรรคผู้ร้อง ผู้ร้องต้องตรวจสอบคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อนรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรค ดังนั้น เมื่อผู้ร้องไม่สามารถดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ จึงเป็นเหตุให้พรรคผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงเห็นว่าประกาศ

นายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องพรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองขอด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ แล้ว คำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ยกเลิกประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง ฟังไม่ขึ้นประเด็นอื่นนอกจากนี้ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงให้ยกคำร้อง

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ